

Plan voor escalering/ opleving COVID-19 met een crisisorganisatie buiten GRIP

Veiligheidsregio Flevoland
Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

28 juni 2022

1. Inleiding

Terwijl de afschaling van de crisisorganisatie na de voorlaatste golf (Q2/ Q3 2021) net was afgerond en de rapportage over afbouw en borging COVID-19¹ was besproken, diende zich de een nieuwe variant aan: de Omikron. De verwachting was dat de werkzaamheden t.a.v. COVID-19 dermate zouden zijn teruggelopen dat achterblijvende werkzaamheden per 1 oktober a.s. overgedragen zouden kunnen worden naar de reguliere, 'staande' organisatie. Echter, in betrekkelijke haast moest buiten de GRIP om weer een separate en adequate crisisorganisatie worden ingericht. Een nieuwe en extern samengestelde ondersteuningsstaf werd weer actief onder leiding van een projectleider COVID-19. Inmiddels ligt ook deze golf ook achter ons, vraagt de bestuurlijke afstemming hierover geen aparte planning meer en is de ondersteuningsstaf geleidelijk weer afgebouwd.²

Het is onzeker hoe COVID-19 zich verder zal ontwikkelen³. In sociaal-maatschappelijk opzicht is de hoop voor velen nog steeds gevestigd op een blijvend 'terug naar normaal'. Maar dat is niet de enige mogelijke ontwikkeling van de covid-19-pandemie. Er zijn immers in de afgelopen twee jaar verschillende momenten geweest van hoop dat de pandemie grotendeels achter de rug was, bijvoorbeeld na de eerste lockdown, na de tweede golf, of toen de eerste vaccins beschikbaar kwamen. Maar steeds weer werd Nederland geconfronteerd met een nieuwe stijging van de infecties, een volgende golf of een nieuwe virusvariant. De daaruit resulterende onzekerheid heeft niet alleen impact op de gezondheid en de gezondheidszorg, maar op de hele samenleving zo ook de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek. De laatste golf die aanving in oktober 2021 en duurde tot begin 2022 kwam in dat opzicht als een verrassing. Niet zozeer vanwege de ziekmakendheid of mortaliteit van de Omikron variant maar vanwege de besmettelijkheid en als gevolg daarvan uitval van personeel in alle sectoren. De stellige verwachting is, dat er weer een toename zal zijn van het aantal besmettingen, hetzij tijdens de zomer, hetzij kort na de zomer, hetzij in het late najaar. Of deze verwachting werkelijkheid wordt en welke gevolgen dat met zich meebrengt is volledig onduidelijk. Deze notitie bespreekt daarom de verschillende stadia en hoe de beide veiligheidsregio's en de bestuurders zich hierop kunnen voorbereiden en dit coördineren.

2. Toekomstverkenning

In de afgelopen maanden zijn diverse adviezen verschenen en verkenningen gedaan naar mogelijke ontwikkelingen ten aanzien van het opnieuw verschijnen of opleving van COVID-19 dan wel een andere variant. Op basis van een aantal documenten is deze adviesnotitie tot stand gekomen:

- Lange termijn aanpak COVID-19: DGSC (19-01-2022)
- Navigeren en anticiperen in onzekere tijden: WRR/ KNAW (september 2021)
- Tussentijdse evaluatie COVID-19 Veiligheidsregio Flevoland en Gooi en Vechtstreek: COT (26-03-2021)
- Verslag Strategische Analyse Corona 2021-2022 Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek: Nijhof Teamadvies (14-04-2021)

¹ Notitie Afbouw en borging COVID-19; Kern VD 9 september 2021: Kamla Makarawung.

² Verslaglegging COVID-19 periode 1 oktober 2021 – 1 mei 2022

³ Navigeren en anticiperen in onzekere tijden; september 2021: Den Haag: WRR/ KNAW.

- Kamerbrief over lange termijn aanpak covid-19: Ministerie van VWS (01-04-2022) *(samenvatting is in de bijlage opgenomen)*
- Notitie Afbouw en borging COVID-19 per 01-01-2021: Kern VD (09-09-2021)
- Scenario's escalatie COVID-19 VR FGV (30-11-2021)

2.1 Advies WRR/ KNAW

In het uitgebreide advies van de WRR/ KNAW worden vijf scenario's uitgewerkt:

- Scenario 1: Terug naar normaal
- Scenario 2: Griep+
- Scenario 3: Externe dreiging
- Scenario 4: Continue strijd
- Scenario 5: Worst case

Bij de scenario's gaat het niet om het 'voorspellen', maar om het verkennen van mogelijke toekomstige ontwikkelingen en hun implicaties. Zij vormen een manier om de complexiteit en de onzekerheid waarmee strategisch beleid en operationele coördinatie is omgeven, beter hanteerbaar te maken en de mogelijkheden tot anticiperend handelen te vergroten. In werkelijkheid kunnen elementen van de scenario's door elkaar lopen of kan Nederland van het ene scenario in het andere belanden. De scenario's moeten dan ook niet beschouwd worden als een keuzemenu, maar als handvat.

2.2 Lange termijnstrategie van het Ministerie van VWS

In de lange termijnstrategie van het Ministerie van VWS⁴ worden ook de scenario's aangehouden die zijn opgesteld door de KNAW en de WRR. Hiervoor worden vier scenario's gehanteerd (het scenario 'externe dreiging' wordt niet gebruikt):

1. Verkoudheidsscenario
2. Griep+ scenario
3. Continue Strijd scenario
4. Worst Case scenario.

Deze langetermijnstrategie is mede tot stand gekomen in overleg en afstemming met een brede vertegenwoordiging vanuit de samenleving en is er nauw samengewerkt met uitvoerende partners van VWS, waaronder GGD GHOR Nederland. Er wordt vooral ingezet op preventie, om zoveel mogelijk te voorkomen dat er weer dilemma's ontstaan tussen het openhouden van de samenleving en het toegankelijk houden van de zorg.

Het landelijke coronabeleid gaat daarbij uit van twee gelijkwaardige en nevenschikte doelen:

1. Het behouden van sociaal-maatschappelijke en economische continuïteit/vitaliteit.

Hierbij is een streven om van top-down, generiek en reactief (crisisaanpak) naar bottom-up, meer fijnmazig, voorspelbaar en preventief om continuïteit maatschappij zoveel mogelijk te borgen.

2. Het toegankelijk houden van de gehele zorgketen voor iedereen.

⁴ Kamerbrief over lange termijn aanpak covid-19: Ministerie van VWS (01-04-2022, kenmerk 3325968-1025287-PDC19) *(samenvatting is in de bijlage opgenomen)*

3. Reikwijdte adviesnotitie opleving COVID-19

Deze adviesnotitie zal zich richten op de te hanteren crisisstructuur

wanneer één van de eerste drie scenario's (uit de toekomstverkenning van VWS) zich manifesteert zonder dat er sprake is van GRIP.

In geval van het manifesteren van een worst-case scenario (het meest ongunstige scenario) is daar eind november 2021 reeds een uitwerking voor gemaakt⁵.

Indien er sprake zou zijn van een dergelijke situatie (één van de eerste drie scenario's) lijken er twee opties voor de hand te liggen:

Optie 1 conform GRIP 4: *bij het opschalen naar de landelijke crisisstructuur, wordt op bestuurlijk niveau gekozen voor opschaling naar GRIP 4*

of

Optie 2 als ware het GRIP 4: *te acteren zonder dat er sprake is van een formele GRIP-structuur⁶. De burgemeesters behouden op deze wijze de eigen bevoegdheden en worden in de aanpak ondersteund door de GGD en de veiligheidsregio. Om op bestuurlijk niveau regionale afstemming te bewerkstelligen, is er frequent een bestuurlijk afstemmingsoverleg waarin alle burgemeesters van de veiligheidsregio aan deelnemen. Dit overleg staat onder voorzitterschap van de voorzitter veiligheidsregio die in het kader van de Wet Publieke Gezondheid specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft, daar we te maken hebben met een A-ziekte⁷. De voorzitter veiligheidsregio heeft hierbij directe afstemming met de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). In dit afstemmingsoverleg wordt vooruitgekeken naar het komende veiligheidsberaad en wordt een terugkoppeling gegeven over het afgelopen veiligheidsberaad. In basis wordt uitgegaan van een geleidelijke opschaling, flexibel met indien noodzakelijk een ondersteuningsteam, bij voorkeur ingevuld vanuit de bestaande organisatie (gezamenlijke veiligheidsregio's). De input vanuit de kolommen komt voort uit de werkwijze als ware het een GRIP-2, dus op het niveau van een Algemeen Commandant.*

In beginsel is de structuur in optie 2 identiek aan de structuur zoals gehanteerd gedurende de laatste periode (1 okt. 2021 – 1 april 2022). Ondanks de hectische start en opbouw van de structuur in de laatste maanden van 2021 heeft deze over het algemeen gezien goed gefunctioneerd op het niveau van bestuurlijke afstemming, informatievoorziening, facilitering en ondersteuning. De ondersteuning werd overigens grotendeels extern en ad hoc ingevuld. Zowel de projectleider, de strategisch adviseur en de secretariële ondersteuning moesten in korte tijd hun weg weten te vinden in een onbekend netwerk, omgeving en culturen en dat in een crisissituatie. Om deze niet ideale uitgangspositie te voorkomen zijn er wederom een tweetal opties:

Ondersteuning optie 1: de aanbeveling om in het traject van doorontwikkeling en samenwerking van beide veiligheidsregio's rekening te houden met voldoende capaciteit waarin vanuit de eigen bekende

⁵ Scenario's escalatie COVID-19 VR FGV (30-11-2021)

⁶ <https://crisis.nl/veelgestelde-vragen/wat-betekent-grip>

⁷ <https://www.ifv.nl/kennisplein/ghor-grootschalige-infectieziektebestrijding/publicaties/wat-betekent-een-a-ziekte-voor-veiligheidsregios>

omgeving en netwerk een ondersteuningsstaf gevormd kan worden. Afhankelijk van de situatie (geleidelijke op- en afschaling) kunnen dan reguliere werkzaamheden deels of volledig afgeschaald worden. Dit betreft dus een medewerker die de juiste competenties bezit om tijdelijk leiding te geven aan een crisisorganisatie, multidisciplinair is ingesteld en bestuurlijk sensitief is. Een tweede medewerker die de competenties heeft om als strategisch adviseur op te treden, bij voorbeeld vanuit de gemeentelijke kolom. Binnen het secretariaat zou voldoende capaciteit vrijgemaakt moeten kunnen worden om deze rol op te pakken. Qua risico- of crisiscommunicatie idem dito.

Inzet van een dergelijk basis ondersteunings- of projectteam kan natuurlijk ook ingezet worden bij andersoortige (maatschappelijke) crises, bijvoorbeeld bij de coördinatie van opvang van Oekraïense vluchtelingen of beperking paraatheid door capaciteitsproblemen. Op deze wijze kunnen de gezamenlijke veiligheidsregio's ad hoc en flexibel opereren vanuit de eigen geledingen en is er een minder strikte scheiding tussen preventie en preparatie enerzijds en respons anderzijds. Qua kosten is natuurlijk wel de vraag hoe frequent er gebruik gemaakt gaat worden en welke reguliere (projectmatige) werkzaamheden passen bij deze vorm. Ook aan deze vorm van paraatheid hangt een prijskaartje. Bij creëren extra capaciteit mocht deze niet aanwezig zijn in het huidige bestand zal dit circa € 200K inclusief werkgeverlasten inhouden. Zie ook hoofdstuk 6. Leiding en coördinatie.

Ondersteuning optie 2: Betreft de inhuur van externe deskundigen zoals in de laatste periode; strategisch adviseur, secretariële ondersteuning, (crisis)communicatieadviseur en aanvullende specifieke beleidscapaciteit. Voordeel: reguliere werkzaamheden van de veiligheidsregio blijven doorgang vinden. Nadelen: Werving en selectie gebeurt in een pressure cooker waarbij het een uitdaging wordt om de juiste personen op de juiste plaats te krijgen die zich snel kunnen inwerken en dat tijdens niet ideale omstandigheden, tijd voor inwerken is immers beperkt. De kosten zijn natuurlijk situationeel: Uitgaande van een golf vergelijkbaar met de laatste over 6 maanden variërend van 8 – 40 uur per week, minimaal drie/vier personen extern: gemiddeld 20 uur per week gedurende 24 weken is een bedrag gemoeid van circa € 165K.

Om structuur aan deze adviesnotitie te geven wordt als verdere uitwerking de vijf basisvereisten crisismanagement beschreven:

- Melding en alarmering
- Op- en afschaling
- Leiding en coördinatie
- Informatiemanagement en
- Crisiscommunicatie

4. Melding en alarmering

De GGD'en (regionaal en landelijk) hebben een essentiële taak ten aanzien van de monitoring en krijgen als eerste het signaal van een opleving of escalatie. Niet alleen vanuit regionale peilingen maar ook vanuit landelijk (RIVM) dan wel internationaal (WHO). De regionale en landelijke monitoring gebeurt heel divers:

- rioolwatersurveillance voor regionale monitoring en nieuwe virusvarianten;
- 'infectieradar' voor zicht op circulatie;
- sequencing voor zicht op (nieuwe) varianten;
- vaccinatiestudies Corona voor zicht op lange termijn effectiviteit vaccins;

- Nivel-peilstations en LCPS voor infecties leidend tot zorggebruik;
- brede surveillance met mogelijke verdieping in enkele regionale centra;
- surveillance in zorginstellingen waar kwetsbare verblijven;
- sterftegegevens naar kenmerk van de bevolking.

Afhankelijk van de kenmerken van het virus kunnen ook vanuit de zorgsector signalen komen over een toename van het aantal opnames ten gevolge van COVID-19. Deze signalen zullen als eerste binnen de ROAZ⁸-structuur besproken worden in het kader van de continuïteit van zorg.

Zowel de GGD als het ROAZ zijn hiermee primaire en essentiële stakeholders en kunnen eventuele alarmering of opschaling indiceren. De DPG heeft in beide gremia een rol en verantwoordelijkheid.

Een signalering van bijvoorbeeld toename van het aantal besmettingen hoeft op zich nog geen reden te zijn voor opschaling. Het kan wel een signaal zijn om de in de regio Flevoland en Gooi en Vechtstreek ontwikkelde 'continuïteitsmonitor parate diensten' weer te operationaliseren. Dit geeft een eerste globale indicatie ten aanzien van de druk op parate diensten en crisisorganisatie.

5. Op- en afschaling

De beide Directeuren Publieke Gezondheid (DPG) in Flevoland en Gooi en Vechtstreek hebben de verantwoordelijkheid om veranderingen en ontwikkelingen met mogelijke consequenties onverwijld te agenderen op bestuurlijk niveau bij de voorzitters veiligheidsregio (op basis van de WPG/ WVR) en op strategisch niveau bij de kerndirectie (kern VD) van de gezamenlijke veiligheidsregio's.

Op dat moment kan de kern VD al besluiten tot een eerste en verdere operationele opschaling en/of tot het activeren van de eerdergenoemde 'continuïteitsmonitor parate diensten' welke begin 2022 is ontwikkeld. De 'continuïteitsmonitor parate diensten' is een eenvoudig maar doeltreffend middel om de status van de parate diensten te monitoren met als één van de indicatoren het ziekteverzuim per kolom. De tabellen op pagina 10 kunnen hierbij een leidraad zijn.

6. Leiding en coördinatie

De gezamenlijke veiligheidsdirectie vormt in de opschaling en cruciale rol. Immers, tijdens de bestuurlijke conferentie op 15 december 2021 is gesproken over een flexibele crisisorganisatie die een hybride vorm dient te hebben om ook moderne crises het hoofd te kunnen bieden. 'De crisisorganisatie werkt lokaal en regionaal en heeft aansluiting met de landelijke schaal. De crisisorganisatie 2.0 wordt een nieuw huis waarbij structuur, procedures en afspraken kunnen worden aangepast als het incident daarom vraagt, zo nodig afwijkend van de GRIP-structuur. Teams bestaan uit een smalle bezetting en worden uitgebreid met expertise als een incident daar om vraagt. Er is bestuurlijk ruimte voor creatieve en flexibele interpretatie van het huidige denken in de starre GRIP structuur'. Dat betekent, dat ook een ondersteuningsstaf in het licht van de crisisorganisatie 2.0, gevuld moet gaan worden vanuit de bestaande organisatie zoals in optie 1 is beschreven.

6.1 Strategische, bestuurlijke coördinatie

De behoefte aan bestuurlijke afstemming zal blijven, ook al is er geen sprake van een crisis binnen de GRIP-opschaling. De voorzitters van beide veiligheidsregio's spelen hierin een essentiële rol, mede op

⁸ LNAZ: Landelijk Netwerk Acute Zorg als 'beheerder' van het LCPS, het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding. Het LCPS werkt nauw samen met het ROAZ, het Regionaal Overleg Acute Zorg.

grond van het feit dat COVID bestempeld is als een A-ziekte. De veiligheidsregio is hierin een ondersteuner bij lokale vraagstukken, adviseert over toepassing van maatregelen en is regisseur/coördinator bij het vertalen van landelijke maatregelen naar de regio. De veiligheidsregio's fungeren hierin dus als het knooppunt van informatie, netwerk en advies. Het bevoegd gezag wil immers direct en proactief geïnformeerd en geadviseerd worden bij (dreigende) aantasting van het collectieve leven. Dit is breder dan alleen de fysieke veiligheid, het behelst alle aspecten die mogelijk het openbare leven in de gemeente aantasten. COVID-19 is hierin het voorbeeld gebleken. In de evaluatie over de eerste periode COVID van het COT (26 maart 2021) is geconcludeerd:

....Hiermee is de crisisorganisatie er goed in geslaagd om operationele informatie sterker te vertalen naar beleidsadviezen voor de RBT's en het Veiligheidsberaad. Respondenten spreken zich positief uit over deze aanpassing. De rol van de betrokken teamleden sluit aan bij hun reguliere taak. Dit stelt deze teams in staat om tijdens de pieken van deze crisis het benodigde werk onder grote tijdsdruk te verzetten.... Betrokkenen onderkennen het belang hiervan. Dit draagt bij aan een stevige vertegenwoordiging van de voorzitters in het Veiligheidsberaad en aan eenduidig en consistent overheidsbeleid.

Zolang er geen sprake is van GRIP is het dringend aan te bevelen een (frequente) bestuurlijke afstemming te organiseren. De burgemeesters blijven hiermee de eigen bevoegdheden behouden binnen de eigen gemeente, terwijl de voorzitter veiligheidsregio aan de verantwoordelijkheid in het kader van de WPG blijft voldoen. Regionale afstemming om te streven naar een voor de burger zo eenduidig mogelijk beleid is evident gebleken. De veiligheidsregio speelt hierin een faciliterende en ondersteunende rol qua voorbereiding, planning en verslaglegging. De vorm van bestuurlijke afstemming, de agenda en de frequentie kan onderwerp van gesprek zijn tussen de DPG en de voorzitter veiligheidsregio.

6.2 Coördinatie op tactisch niveau

Zolang er nog geen sprake is van GRIP kan gebruik gemaakt worden van een soortgelijk structuur in de vorm van een pre-ROT of Kernteam. Dit kernteam kent eenzelfde samenstelling als een ROT en kan één op één overgaan in een ROT wanneer een GRIP wordt afgekondigd. Iedere kolom is verantwoordelijk voor de eigen continuïteit waarbij tijdens de afstemmingsmomenten besproken wordt waar de knelpunten liggen en wat dit betekent voor de anderen. Knelpunten die om een strategisch besluit vragen kunnen doorgeleid worden naar 'boven'. In dit gremium worden ook verwachtingen besproken (scenariodenken) en wordt landelijke informatie gedeeld. De deelnemers dienen bekend te zijn met de crisisstructuur en crisisbesluitvorming en hebben de beschikbare tijd en het mandaat om in de eigen kolom 'zaken' weg te zetten en te organiseren. Doordat er geen aparte secties actief zijn zal een ondersteuningsstaf ingesteld moeten worden. Deze beperkte ondersteuningsstaf heeft vastgestelde taken die onderling verdeeld worden. Het betreft hier taken zoals bijvoorbeeld de algehele coördinatie of projectleiderschap, secretariële ondersteuning, voorbereiden van bestuurlijke afstemmingsoverleggen. In Hoofdstuk 9 worden deze taken toegelicht.

7. Informatiemanagement

De veiligheidsregio vormt een onmisbare schakel in het uitwisselen van informatie. Naast een Informatie en Advies-functie (IAC) als centrum voor vragen en advies van bijvoorbeeld gemeenten is ook het beheer en uitvoering van netcentrisch werken een belangrijke taak. In het LCMS wordt de

meest actuele en gevalideerde informatie gedeeld. Landelijke informatie wordt verzameld en gedeeld via een landelijk overleg van 'Operationeel Leiders' en gedeeld en besproken op tactisch niveau (kernteam). Resultaten vanuit de 'continuïteitsmonitor parate diensten' worden landelijk gedeeld zodat ook landelijk een actueel beeld ontstaat.

8. Crisiscommunicatiestrategie

De strategie in de communicatie is het delen van de landelijke lijn waarbij informatievoorziening voorop staat. De *tone of voice* is hierbij vooral gericht op uitleggen en begrip vragen.

Informatievoorziening

- Landelijke informatie over maatregelen delen
- Verwijzen naar juiste instanties

Schadebeperking

- Handelingsperspectieven met betrekking tot de openbare orde geven
- Vaccinatiestrategie valt onder verantwoordelijkheid van GGD en gemeenten

Betekenisgeving

- Uitleg geven van de regionale consequenties van het landelijk beleid
- Indien gewenst advies over duiding vanuit gemeenten

In de ondersteuningsstaf COVID-19 kan de functionaliteit van 'strategische communicatie' toegevoegd worden. In het kader van de communicatie wordt de volgende woordvoeringslijnen gezien:

Landelijk

GGD/GHOR NL	: Besmettingscijfers, vaccinaties, testen en capaciteit GGD
RIVM	: COVID-19 virus: weekcijfers, verloop pandemie
VWS/ NKC	: Maatregelenpakket, handelingsperspectieven, algemene duiding

Regionaal

Veiligheidsregio	: Specifieke maatregelen en informatie van de regio inzake OOV
GGD	: Regionale besmettingscijfers, vaccinaties en testen

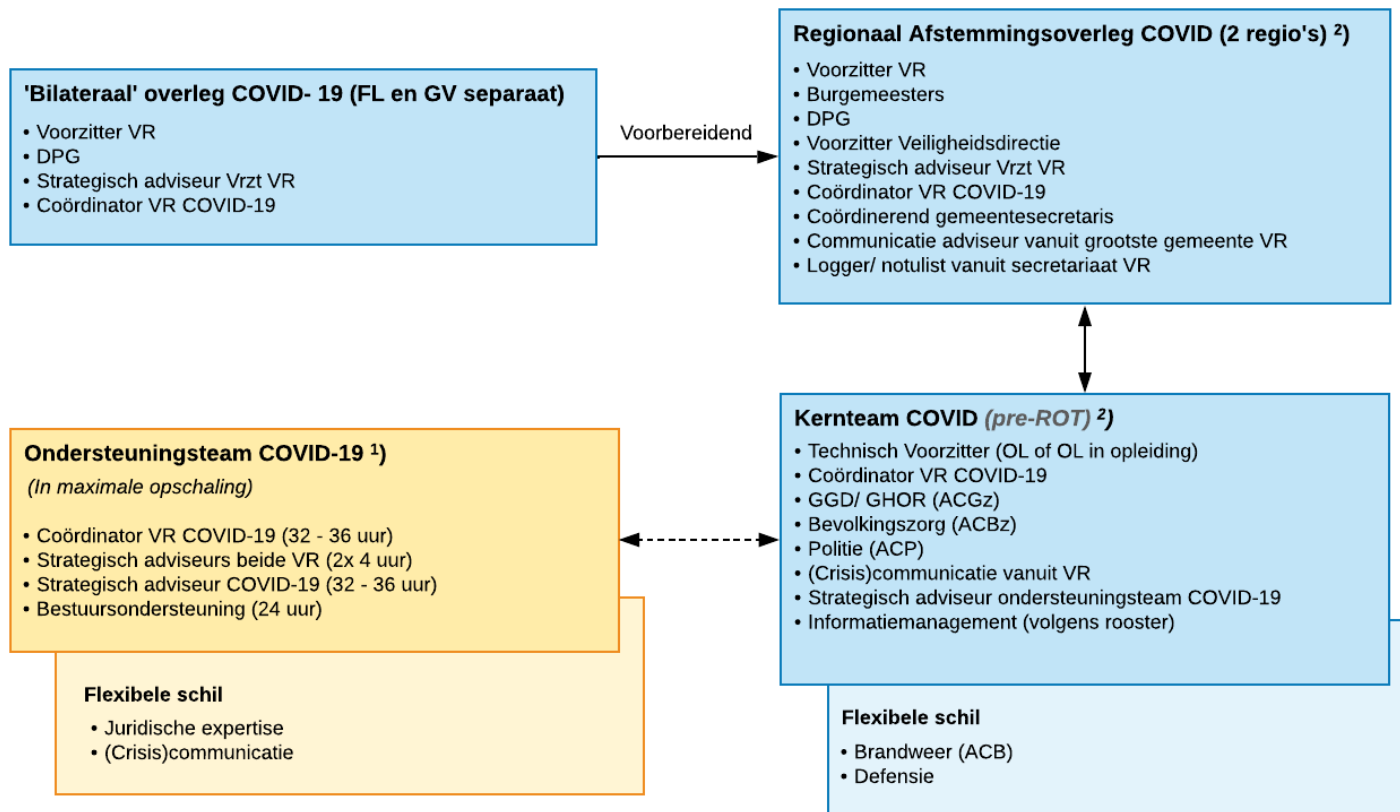
Lokaal

Gemeenten	: Lokale duiding en uitleg van landelijke informatie en maatregelen (pers en publiek)
-----------	---

Hiertoe zal er frequent een afstemming moeten plaatsvinden tussen de communicatieadviseur van veiligheidsregio's en de beide gemeentelijke communicatieadviseurs van de voorzitters veiligheidsregio.

9. Schematische weergave

Inrichting crisisorganisatie in de maximale variant bij COVID-19 zonder GRIP

¹⁾ Het ondersteuningsteam heeft in opdracht van de veiligheidsdirectie als algemeen doel het faciliteren en ondersteunen van de hoofdstructuur van de crisisorganisatie waaronder:

- Voorbereiding van overleggen;
- Annotaties voorzitter Bestuurlijke Afstemmingsoverleggen en Veiligheidsberaad;
- Terugkoppeling en afstemming in het Kern VD
- Verbinding met de kolommen en leden Kernteam COVID;
- Beheer van vergadersysteem, archivering en secretariaat.

(Het ondersteuningsteam kent geen vast centraal afstemmingsoverleg maar doet dit op geleide van noodzaak)

²⁾ Crisisorganisatie COVID (zonder GRIP)

- De crisisorganisatie zonder GRIP heeft een soortgelijke structuur als die van een GRIP 4. De burgemeesters behouden ieder hun reguliere bevoegdheden. Afstemming wordt gerealiseerd in het Bestuurlijk afstemmingsoverleg o.l.v. de voorzitter Veiligheidsregio.
- Op tactisch niveau is daar een Kernteam COVID (pre-ROT) en bestaat uit de meest betrokken secties met daarbij een flexibele schil.
- De leden van het Kernteam hebben afstemming met hun betreffende directieuren en zetten opdrachten weg in hun eigen kolom.
- Opdrachten worden zoveel als mogelijk voor beide regio's uitgewerkt, indien nodig is er ruimte voor regionale afwijkingen.
- Het Kernteam COVID heeft een technisch voorzitter zolang er geen sprake is van een GRIP, in dat geval neemt de OL het voorzitterschap over.

Iedere kolom heeft als afgeleide hiervan een eigen structuur zoals bijvoorbeeld een afstemming op gemeentelijk niveau, overleg met ARB'ers of de GGD'en met de projectteams en het ROAZ. De GGD/GHOR heeft sowieso hierin een essentiële taak ten aanzien van de totale continuïteit in de witte kolom. De individuele structuur of opschaling per kolom valt buiten deze notitie. Voor het meest ongunstigste scenario is dit uitgewerkt⁹

Vanuit de reguliere organisatie van de veiligheidsregio, de GGD/GHOR, de OL of voorzitter kernteam COVID is er de connectie met het landelijke geborgd (landelijke OL-call). Op bestuurlijk niveau is dat de aanwezigheid in het Veiligheidsberaad.

Om een geleidelijke opschaling te realiseren is het de aanbeveling om eenzelfde kleurcodering aan te houden als de regionale 'continuïteitsmonitor parate diensten'. Wanneer één van de indicatoren uit hoofdstuk 4 daartoe aanleiding geeft kan als eerste de 'continuïteitsmonitor parate diensten' weer geactiveerd worden (besluit in Kern VD). Op basis van de (te verwachten) ontwikkelingen, regionaal of landelijk kan het onderstaande schema gebruikt worden. De mate van opschaling zal ook een resultaat zijn van het 'bilateraal' overleg tussen de voorzitter VR en de DPG.

Fase	Omschrijving impact en organisatie van het crisismanagement
GROEN	Low impact, reguliere aansturing en coördinatie.
ORANJE	Medium impact, centrale coördinatie is noodzakelijk.
ROOD	High impact Coördinatie op strategisch niveau, zie maximale variant

Fase	Overwegingen per fase
GROEN	Overwegingen/ denk aan/ proactief: <ul style="list-style-type: none"> - Activering ondersteuningsstaf - Activering continuïteitsmonitor parate diensten - Facilitering bilateraal overleg Vrzt VR en DPG - Activering Communicatieteam - Activering I&A/ Informatiemanagement/ LCMS - Informeren bestuurders en multipartners
ORANJE	Overwegingen: <ul style="list-style-type: none"> - Maximale inzet van ondersteuningsteam o.l.v. coördinator - Opschaling naar maximale variant met bestuurlijke afstemmingsoverleggen, Kernteam en - Maatregelen/ opschaling per kolom
ROOD	Overwegingen: <ul style="list-style-type: none"> - Continuering van maximale opschaling - Overweeg opschaling naar GRIP 4 i.r.t. status landelijke crisisstructuur - Besluiten t.a.v. afschaling reguliere processen

⁹ Scenario's escalatie COVID-19 VR FGV (30-11-2021)

Archivering

De coronacrisis – net als de ramp met MH17 – is door de Nederlandse overheid wordt gekenmerkt als ‘hotspot’ in het kader van de Archiefwet. Het begrip hotspot is geïntroduceerd om ervoor te zorgen dat alle relevante informatie en archiefbescheiden worden aangewezen voor blijvende bewaring (110 jaar). Hiervoor dienen de nodige maatregelen getroffen te worden om relevante informatie onder beheer te brengen en veilig te stellen. Dit proces is inmiddels in gang gezet en vraagt blijvende aandacht.

Lange termijn strategie aanpak COVID-19

We keren terug naar het ‘normale’ dagelijkse leven. Tegelijk weten we dat de mogelijkheid bestaat dat we toch weer te maken krijgen met nieuwe oplevingen. Corona blijft onder ons. Daarom is een lange termijn strategie nodig om te kunnen leven met dit virus. Een lange termijn strategie die ons voorbereidt op verschillende scenario's en rekening houdt met het feit dat corona een breed maatschappelijk vraagstuk is.

Uitgangspunten

Deze crisis en de maatregelen hebben diep ingegrepen in het leven van iedere Nederlander. Om dat in de toekomst te voorkomen, kiezen we voor een strategie waardoor Nederland zoveel als mogelijk open is en open blijft. Samen met sectoren en met de kennis en inzichten van het RIVM, lokale overheden, het SCP en CPB bereiden we ons daarom voor op een viertal scenario's:

1. Verkoudheidsscenario
2. Griep+ scenario
3. Continue strijd scenario
4. Worst case scenario

Kernpunten aanpak

We zetten vooral in op preventie, om zoveel mogelijk te voorkomen dat we voor lastige keuzes komen te staan tussen het openhouden van de samenleving en het toegankelijk houden van de zorg. Ook bereiden we ons voor in geval we onverhoopt te maken krijgen met een zeer zware opleving, bijvoorbeeld door de komst van een ziekmakende variant of een variant die zich aan de huidige immuuniteit onttrekt.

Het coronabeleid gaat daarbij uit van twee gelijkwaardige en nevenschikte doelen:

1. Het behouden van sociaal-maatschappelijke en economische continuïteit/vitaliteit.
2. Het toegankelijk houden van de gehele zorgketen voor iedereen.

Iedereen draagt bij aan de uitwerking en uitvoering van de strategie: inwoners van Nederland, sectoren en overheden doen het samen. Mocht het virus toch opleven dan zijn er verschillende acties op verschillende niveaus nodig, met inzet van iedereen. Het kabinet neemt daarvoor de volgende stappen en zet daarbij in op: A) Virus in beeld, B) Maatschappij-brede preventie, C) Optimalisatie van de zorgketen en D) Voorspelbaarheid en mogelijke interventies.

Nederland is open
en dat willen we zo houden.

Virus in beeld

Corona is niet over, daarom houden we ontwikkelingen rondom het virus scherp in de gaten. Bijvoorbeeld door onderzoek van het rioolwater, met modellering en door internationale samenwerking.

Maatschappij-brede preventie

Door ons aan de basisadviezen te houden, beschermen we onszelf en mensen met een kwetsbare gezondheid. Zo kan de samenleving zoveel mogelijk open blijven. We stimuleren hybride werken, organiseren nieuwe vaccinatie rondes en stellen indien nodig (nieuwe) medicatie beschikbaar.

Een goede gezondheid verkleint de kans op ernstige ziekte door corona. Daarom stimuleert het kabinet sport, bewegen en gezond leven. En richten we ons ook op de mentale gezondheid.

Optimalisatie van de zorgketen

Met het uitbreiden van de zorgcapaciteit en optimalisatie van de zorgketen zorgen we ervoor dat de reguliere ziekenhuiszorg bij opleving van het virus zoveel mogelijk door kan gaan. En door meer regie voorkomen we dat acute zorg en andere zorgsectoren – zoals de zorg thuis, verpleeghuizen en gehandicaptenzorg – worden overbelast.

Voorspelbaarheid en mogelijke interventies

Met behulp van de scenario's willen we komen tot meer voorspelbaarheid en rust in de besluitvorming, rekening houdend met de manier waarop sectoren werken. In de komende weken worden er sectorplannen met de verschillende betrokken partijen uitgewerkt.

Het kabinet onderzoekt de mogelijkheid om een Maatschappelijk Impact Team op te richten, om de maatschappelijke advisering een meer gelijkwaardige positie te geven naast de epidemiologische advisering.